

СОВЕТ
МУРАЛИНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ КАЙБИЦКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
КАЙБЫЧ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
МӨРӘЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

2021 елның 15 февралә

Мөрәле ав.

КАРАР

№ 2

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлегә территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә керми торган һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләрдәге яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау турында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл жирлегә Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Кушымта итеп бирелә торган Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлегә территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә керми торган һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләрдәге яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карарны Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында» һәм <https://muralin-kaybici.tatarstan.ru/> веб-адресы буенча Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлегенә рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Мөрәле авыл жирлегә Башлыгы

Р.Р.Зиннәтуллин

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Мөрәле авыл жирлегә Советынын
2021 елның 15 нче февралендәгә
2 нче номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл
жирлегә территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә
керми торган һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәгә жирләрдәгә
яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында
НИГЕЗЛӘМӘ

Әлегә Нигезләмә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы
Мөрәле авыл жирлегә территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман
фонды жиренә керми торган һәм физик һәм юридик затларның хосусый
милкендәгә жирләрдәгә яшел үсентеләрне кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Әлегә Нигезләмәдә түбәндәгә төп төшенчәләр кулланыла:

яшел утыртмалар - табигый һәм ясалма килеп чыккан агач, куаклыклар һәм
үләнчел үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны,
чәчәклекләрне, шулай ук аерым торучы агачларны һәм куакларны да кертеп);

табигать территорияләре - бердәм геофик (климат) шартларында
формалашкан жирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын
берләштерүче, хужалык эшчәнлегә кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр;

яшелләнделерелгән жирләр - ясалма төзелгән яшелләнделерү объектлары (авыл
хужалыгы билгеләнешендәгә жирләрден тыш), алар чикләрендә өслекнең
кимендә 50 процентын үсемлекләр капламы биләгән төрле функциональ
билгеләнештәгә жирләрнең аз төзелгән участоклары;

урманландырылган территорияләр - табигый килеп чыккан урман
үсемлекләре белән капланган төрле функциональ билгеләнештәгә табигать
территорияләре участоклары;

агач – үсентеләрдән кала, кәүсә диаметры 5 см дан, биеклегә 1,3 м дан ким
булмаган ачык беленеп торган кәүсәле үсемлек;

куаклык - туфрак өслегендә тармакланган күпьяеллык күптармаклы (агачтан
аермалы буларак) үсемлек;

үлән капламы - газон, табигый үлән капламы;

эрәмәлекләр - нинди дә булса урында тыгыз үсүче үсемлекләр, куаклар;

яшел массив - бердәм чатыр ясаучы өлкән (15 яшьтән өлкәнрәк) агачларның
кимендә 50 нөсхәсә үсә торган территория участогы;

яшел утыртмаларның зарарлануы - яшел утыртмаларга аларның үсешен
туктатуга китерми торган зыян китерү, шул исәптән ботакларның, тамыр
системасының механик зарарлануы, кайрының бөтенлеген, тере туфрак
катламының бөтенлеген бозу, яшел үсентеләрнең яисә тамыр зонасында

туфракның зарарлы матдәләр белән пычрануы, ут төртү яисә башка йогынты ясау; яшел утыртмаларны юкка чыгару (юк итү) - яшел утыртмаларны кисү яисә аларның үсешен туктатуга китергән башка төрле зарарлану; компенсация яшелләндерүе - 2 коэффициенты белән юкка чыгарылган яки зарарланганнар урынына алмашка яшел утыртмалар житештерү.

2. Яшел утыртмаларны саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел утыртмалар саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел утыртмалар (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрнең сакланышы һәм аларны үстерү өчен шартлар тудыру бурычлары:

2.2.1. оешмаларга үзләре белдергән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә - әлеге оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендадагы участокларда - юридик затларга һәм гражданнарга - милекчеләр яки арендаторларга йөкләнә.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренә милекчеләре, алардан файдаланучылар һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәмин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге Нигезләмә авыл жирлеге территориясендә милек рәвешләренә бәйсез рәвештә агач-куак үсентеләрен кисүгә бәйлә проектлау, төзелеш, ремонтлау һәм башка эшләрне алып баручы барлык гражданнарга һәм оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрөс белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү турында мәгълүмат булырга тиеш.

2.7. Яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәмин итү белән тәңгәл килми торган яшелләндерү территорияләрен һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агачларны һәм куакларны кисү рөхсәт нигезендә башкарыла.

3.3. Рөхсәт бирү мөрәжәгать итүченең салымнар, жыемнар һәм башка түлүүләр буенча бурычы Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына бурычы булмаган очракта гамәлгә ашырыла.

3.4. Яшел утыртмаларны кисү эшләрә билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә гариза бирүче акчалары исәбеннән башкарыла. Агач бары тик аттестацияләнгән белгечләр тарафыннан гына кисү рәхсәт ителә.

3.5. Киселгән яшел утыртмаларны һәм кисү калдыкларын төяү һәм алып китү эше башлап жибәргәннән соң өч көн эчендә мөрәжәгать итүче хисабына башкарыла. Эш урынында киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.6. Территориянең кисү урынына яқын урнашкан территориядә газон, яшел үсентеләр зарарланган очракта, эшләр житештерүче аларны территориянен хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килештереп, зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торгызу эшләрен башкара.

3.7. Агач кискән өчен түләмичә агач һәм куакларны кисү авыл жирлегенен башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очрақларда рәхсәт ителәргә мөмкин:

тәрбияләү, санитар кисүләргә һәм яшел үсентеләрне реконструкцияләү;

авария хәлендәге һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

Дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса, торак һәм ижтимагый биналарда яқтылыкны боза торган агач һәм куакларны кисү;

авария хәлендәге (төшү куркынычы тудыручы, корыган) агачларны һәм куакларны кисү.

Югарыда күрсәтелгән очрақларда яшел үсентеләрне кисүне гамәлгә ашыручы мөрәжәгать итүчегә авыл жирлеге Башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацион яшелләндерү үткәрергә кирәк.

3.8. Авария хәлендәге, корыган һәм куркынычсызлыкка куркыныч тудыручы яшел утыртмалар комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.9. Яшел утыртмаларны санкцияләnmәгән кисү яисә юкка чыгару дип түбәндәге очрақлар таныла:

агачларны һәм куакларны рәхсәтсез яки рәхсәт белән рәхсәттә күрсәтелмәгән урында, күләмдә һәм башка агач токымнарын кисү;

яндыру яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агачларны һәм куакларны юк итү яки зарарлау;

кәүсәне божралау яки төпләү;

үсә торган агачларны һәм куакларны үсешләре туктатылганчыга кадәр зарарлау;

агач һәм куакларның агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар һәм башкалар белән зарарлануы;

корыган агачларны рәхсәтсез кисү;

үсә торган агачларның һәм куакларның башка зарарланулары.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рәхсәт ителгән кисүләргә, яшел үсентеләрне законсыз зарарлау яки юкка чыгару очрақларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү яқындагы сезонда, агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен яраклы, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару факты

билгелэнгән вакыттан алып бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшеллэндерү аларның мәнфәгатьләрендә яисә хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару килеп чыккан гражданнар яисә юридик затлар акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада 2 коэффициент белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне янадан торгызу - компенсацион яшеллэндерү рәвешендә түләнергә тиеш.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны яклау таләпләрен үтәгән килеш алып барыла.

5.2. Яшел территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшеллэндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгелэнгән жир участкалары, аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган килеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган жир кишәрлекләрендә төзелеш алып барганда, проект алды документациясендә киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя бирелергә тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен алдан түләү һәм әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгелэнгән тәртиптә компенсацион яшеллэндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеге башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. Яшеллэндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге, авыл жирлеге Башкарма комитеты рөхсәтеннән башка эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшеллэндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.